

ŽIVOT VÍRY

Proměna
společnosti
evangeliem

Izrael, církve
a pravda
/ 4

Když se život
blíží k cíli (téma)
/ 12

Čech mezi
Hotentoty
/ 21

Eliška Krmelová
miluje
„lektorské
ticho“

Spouštíme www.zivotviry.cz
digitální verzi!

Život víry teď můžete číst
a poslouchat i na webu.

Co najdete v tomto čísle

ÚVODNÍK

- 4** Duch svatý a Izrael
Mojmír Kallus

ZE ŽIVOTA CÍRKVE

- 6** Muž, který věděl,
pro co žije
Jitka Evanová

ROZHOVOR

- 8** Svět je dnes jako palačinka
– široký, ale tenký
Eliška Krmelová

TÉMA: KDYŽ SE ŽIVOT BLÍŽÍ K CÍLI

- 12** Stáří není čekání na smrt
Dan Drápal
- 14** Jako bych se už díval
na druhý břeh
Pavel Raus
- 16** O rození a umírání
Rebecca McLaughlinová
- 18** Můžeme jen tam,
kam nás lidé pustí
Pavína Oubrechtová

MŮJ PŘÍBĚH

- 19** V zápase o život
Vít Pechanec

KŘESŤAN A SPOLEČNOST

- 20** Slovensko, volby
a rozpuštění křesťané
Petr Kučera

Z HISTORIE

- 21** Čech mezi Hotentoty
Karel August Pácalt,
Jaroslav Pleva

MISIE

- 22** S Biblií kdesi u rovníku
Štěpán Janča
- 23** Když student učí pastory
Lukáš Hamerník

RECENZE

- 24** Jak se vyznat
v sexuální identitě
Petra Mizurová

PŘIPRAVUJEME

- Vlastenectví a biblický pohled na národy
- rozhovor s Hormozem Šariatem – „iránským Billym Grahamem“
- Sektáři na mě byli milí. Až moc (svědectví)
- rodičům: Obavy z anorexie
- z historie: John Cennick
  - anglický kazatel s českými kořeny

6
Muž, který
věděl, pro co žije
Odešel zakladatel YWAM Loren Cunningham

8
„Dostat se pod povrch
je dnes těžké“
Eliška Krmelová už 20 let chodí do škol

14
téma: Jak dobře
zestárnout?
Životní mise ještě neskončila!

18
„Můžeme jen tam,
kam nás lidé pustí“
S Pavínou Oubrechtovou o hospicové péči

20
Slovensko
a „rozpuštění“ křesťané
Volby: Nad Tatrami se zablýsklo

22
S Biblií kdesi
u rovníku
Výjezd do Jižního Súdánu, Ugandy a Keni

ŽIVOT VÍRY

PROMĚNA
SPOLEČNOSTI
EVANGELIEM

ROČNÍK 34 / LISTOPAD 2023
CENA 59 Kč / 2,10 €

Život víry je měsíčník vydávaný Křesťanskou misijní společností (KMS), která sdružuje různá křesťanská společenství, organizace a jednotlivce. KMS slouží k vzájemnému dorozumění křesťanských pracovníků, kteří usilují o misií a o jednotu křesťanů ve světle Písma. Chce napomáhat k duchovnímu růstu a vzdělávání křesťanů a místních sborů. KMS chce sloužit Božímu lidu. Snaží se o prohloubení vztahů mezi křesťany a usiluje o probuzení.

PŘEDPLATNÉ A DISTRIBUCE

Časopis objednávejte pomocí formuláře na webu www.zivotviry.cz nebo na e-mailové adrese predplatne@zivotviry.cz, popř. na tel. čísle 284 841 922.

Předplatné lze zahájit kterýmkoli měsícem roku. Jednotlivá čísla lze zakoupit také v **audioverzi** a jako **PDF** (viz www.zivotviry.cz).

Předplatné, distribuce a reklamace **na Slovensku**: SK Christiana Bratislava, tel.: +421 915 317 476 (volat po 15:00 nebo SMS), e-mail: zivot.viry@christiana.sk

Distribuce **pro zrakově postižené** elektronicky: Diakonie ČCE, tel.: 222 316 306, szp@scps.diakonie.cz

Šéfredaktor: Mgr. Tomáš Coufal

Redakce: Mgr. Kateřina Coufalová, Ing. arch. Tomáš Dittrich, Mgr. Jitka Evanová

Redakční rada: Ing. arch. Tomáš Dittrich, Mgr. Jiří Unger, Ing. arch. Kateřina Hodecová, Doc. Mgr. Marek Bužga, Ph.D.

Sazba: Olga Hrdinová

Korektury: Mgr. Kateřina Coufalová, Zdenka Brázdilová, Mgr. Tomáš Coufal

Výtvarná spolupráce: Pavel Bosman

Tisk: Grafotechna Plus, s. r. o.

Redakce a administrace

KMS – Život víry, Primátorská 41, 180 00 Praha 8
tel.: 284 841 922, e-mail: redakce@zivotviry.cz,
web: www.zivotviry.cz

Vydavatel: KMS, IČ 539 147, MK ČR E 6094, ISSN 1210-43-45

Uzávěrka **rádkové i plošné inzerce** je druhého dne předchozího měsíce. Později zadané inzertní zadání dle možnosti, s 50% příplatkem.
Podmínky inzerce: www.zivotviry.cz/inzerce

Za obsah podepsaných článků odpovídají autoři. Redakce si vyhrazuje právo zaslané příspěvky krátit. Snažíme se publikovat původní texty. Pokud články, které nám posíláte, chcete zveřejnit i jinde, prosíme, abyste nás o tom informovali.

Přetiskování článků či jejich delších částí bez písemného svolení redakce se zapovídá, přetiskování kratších částí (do jednoho odstavce) možno pouze s uvedením přesné citace (včetně ročníku, názvu článku a strany). Jednotlivé články možno šířit prostřednictvím xerokopii, pouze zdarma.

Číslo vychází koncem předchozího měsíce a je distribuováno během první poloviny měsíce.

Vydávání podpořili

QUANTUM | RENOMIA NETWORK

Milý čtenáři,

kolik jsi už slyšel kázání? Ve sboru jich vyslechneš asi 50 do roka, někdo se díky internetu dostane třeba na čtyřnásobek. Dnešní kázání v našich zeměpisných šířkách se stihne do půl hodiny. Nebylo tak tomu vždycky. Husův předchůdce Jan Milíč z Kroměříže kázal minimálně hodinu, někdy i tři. Na kazatelnu vystupoval i třikrát denně, pokaždé s jiným poselstvím. Podobně jako délka podléhá dobové kultuře také řada dalších prvků kázání...

Asi se shodneme, že kázání je pro život církve i pro šíření křesťanství klíčové. Kázání Jana Křtitele odemykala srdce národa. Ježíš to měl podobně, jen k tomu ještě přistoupily zázraky. Lidé za Janovým kázáním vycházeli na poušť a Ježíše hledali, až pronásledovali prakticky všude. Je vidět, že oba pro šíření svého poselství (které bylo shodou okolností obdobné: Boží království přichází!) volili formu akustickou, nikoli psanou. Dnes máme spoustu knih, a přesto cítíme, že k růstu Království bez kázání nedojde. Pavlova věta „víra je ze slyšení“ neztratila vynálezem knihtisku svou hloubku ani tajemství.

Napadly mě čtyři cíle, které může posluchač kázání sledovat.

1. Prožít hezky bohoslužbu.
2. Najít v kázání něco, v čem se může změnit a lépe poznávat Boha. U dlouhodobých častých návštěvníků shromáždění se tohle asi nedá splnit každým kázáním, protože už ledacos slyšeli a v ledačems se už změnili, ale být takto osloven i jen jednou za měsíc je skvělé.
3. Být vystaven působení Božího slova. Tento bod odlišuje od bodu předcházejícího – přestože praktické vyústění některé myšlenky kázání není odmítáno, není to to nejdůležitější. K tomu, aby Boží slovo v našem životě působilo, totiž nepotřebuje bezprostřední praktický výstup.
4. Uvědomovat si, prožívat a hledat celkovou (Boží) perspektivu pro sebe, církev, národ a lidstvo. Ani tady není kladen důraz na praktickou osobní proměnu.

Tyto čtyři cíle nestojí proti sobě. První z nich bych třeba ozelel, i když proti „hezkým bohoslužbám“ skoro nic nemám. Nicméně abych přijal něco od Boha, abych zažil nějakou změnu do Boží podoby, abych Boha víc poznal, jsem ochoten pohodlí ozelet. Radši budu vyprovokován, zažiju tlak i to, že vím, že se musím k Bibli nebo přímo k danému kázání doma vrátit.

Nejčastěji je asi přístup mírného pokroku, což je bod 2. Být nějak osloven, aby to navázalo na to, jak Písmu rozumím, a aby to vedlo k dílčí změně. Tady trochu skřípe to, že Ježíš jednotlivcům i zástupům adresoval i tvrdé výzvy. Na to v tom, jak ve sborech fungujeme, nejsme zařízeni. Co kdyby Bůh někdy chtěl přijít s něčím drsnějším?

Třetí bod s tím není v rozporu, ale přináší něco dalšího. Boží slovo působí, i když se neděje žádná okamžitá změna. Jde o Boha nezávisle na našich hledáních a trampotách. Nejdůležitější je, jaký je on. Někomu to není blízké. Úspěšní kazatelé se dnes zaměřují hlavně na první dva body. Jsem pro, ale přání mít jen aktuální výstupy by dosah Božího slova vlastně omezovalo.

Slyšel jsi už možná, jak se vnuk zeptal babičky, která právě přišla ze shromáždění, co si

zapamatovala z kázání. Když řekla, že nic, nadhodil, proč tam teda chodí. „Mám hlavu děravou jako koš“, odpověděla stará žena, „a Boží slovo je jako voda. Když košem proteče, koš se pročistí.“ Myslím, že to není povzbuzení jen pro zapomnětlivé. Pravidelné pročistování potřebujeme všichni. Tím ale nemyslím opakování starých známých věcí, které se nedotýkají srdce, protože, běda, jsou destilované, zbavené příchuti obyčejného života.

Co čekáš od kázání?

Ne každé kázání vycházející z biblického textu očisťuje. Chce to příměs potu a krve toho, kdo káže.

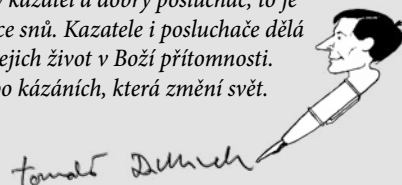
Ani bod 4 nemusí být pro někoho košer. Pokaždé připomínat spasení světa i Kristův druhý příchod není jen tak. Může to být prázdné a posluchače by pak tyto důležité věci mohly omrzet. Kazatelský mainstream dnes připouští jen výkladová kázání: Vyber si kratší biblický text a předepsaným způsobem ho vylož. Tradiční probuzenecký přístup, kdy se od Adama dojde ke kříži a vzkříšení, pokud možno přes pasáže z Žalmů i Proroků, dnes v „lepší společnosti“ nefrčí. Možná bych k tomu řekl i našťást, ale po těchto klasických letničních kázáních, při kterých se obracela spousta lidí, se mi na druhou stranu stýská. Alegorický výklad Písma bývá dnes rovněž zatracován, a to neprávem, protože se s ním setkáváme i v Nové smlouvě (třeba 1K 10,1–4).

Jak se pozná dobré kázání? Zdá se, že na první pohled (vlastně poslech, i když „pohled“ je jeho nedílnou složkou). Přímou klíčová je osoba kazatele. Je ryzí? Žije to, co říká? (To se většinou nedá poznat ze záznamu. I proto internetová kázání nedoporučuji jako základ, ale jen jako doplněk.)

U kazatele je důležité, o co mu v životě běží. Lidé, kteří jsou s ním v jednom sboru, to mohou tušit. Kam chce své posluchače přivést? Nebo jim chce jen vytvářet prostředí, kde se budou cítit dobře? Tam by totiž něco chybělo. Dokáže své poselství srozumitelně předávat, nebo svůj třeba ryzí život žije pro sebe, a kolem ukapávají jen nepřehledné kapičky?

Kazatel nemůže být dokonale, ale co posluchač? Hledá víc pravdu, nebo potvrzení vlastních představ? Je ochotný nechat se ovlivnit? Je připravený k tomu, že ho kázání povede ke změně, která ho třeba ani nenapadla? To není tak snadné. Kazatelé mi opakovaně říkali, že při hostování bylo jejich poselství přijímáno vděčněji než „doma“. Ježíš taky měl v Nazaretu kázání sice dobré, které ale vyvolalo negativní reakci a svým způsobem negativní ovoce.

Dobrý kazatel a dobrý posluchač, to je kombinace snů. Kazatele i posluchače dělá dobrým jejich život v Boží přítomnosti. Toužím po kázáních, která změni svět.

Duch svatý a Izrael

Jak vnímat a chápat Boží plány

MOJMÍR KALLUS

Při své práci se setkávám s křesťany, kteří různým způsobem projevují zájem o židovství. Počínaje studiem tradic, jako jsou například biblické svátky, až po projevy filosemitismu a sympatií k židovskému státu Izrael. Křesťané v Egyptě se učí hebrejsky, slaví pesach a žehnají Izraeli. Křesťané v nové vládě na Fidži podminili vstup do koalice přestěhování svého velvyslanectví v Izraeli do Jeruzaléma. Mnozí křesťané z různých zemí a kultur mi řekli, že cítí potřebu dozvědět se víc o Židech a Izraeli. Je to dobová móda, nebo součást širšího duchovního hnutí?

Mám za to, že Duch svatý se v dějinách církve projevuje v určitých vlnách, jejichž výsledkem je obnovení nějaké zapadlé biblické pravdy a praxe. Reformace přinesla návrat Božího slova do života věřícího. Jednota bratrská v Ochráně zrodila v nepřetržité modlitební strážní hnutí, které do praxe církve vrátilo zahraniční misii. Letniční probuzení počátkem 20. století se rozšířilo po celém světě a obnovilo povědomí o duchovních darech a jejich praktikování. Naprostá většina rostoucích sborů ve světě je dnes letničně-charismatického charakteru. Mnohé v průběhu staletí zapomenuté prvky života první církve se tak v životě církve obnovují.

Otázka Izraele je otázkou pravdy, a církev by měla být na straně Ducha, nikoli světa.

Apoštol Petr ve svém kázání zmínil, že Ježíš zůstane v nebi až do doby „obnovení všech věcí“ (Sk 3,21). Současný důraz na hebrejské kořeny a zájem o židovský národ považují za další etapu této obnovy. Konec konců, prvotní církev byla tvořena židovskými učedníky Ježíše, kteří žili v izraelské zemi a vyrostli v hebrejské duchovní tradici. Tento hebrejský charakter první církve se v průběhu staletí zcela vytratil a byl nahrazen teologií a praxí, která se od hebrejských tradic oddělila a židovský národ zavrhl.

Aby národy poznaly...

Křesťané začali učit, že Bůh se Židy skoncoval a přenesl své požehnání na církev. Církev nahradila Izrael. Ten v Ježíši naplnil svůj úkol a dále už bude jako ostatní národy. Tento přístup mnohde v zásadě přetrvál dodnes. Starozákonní požehnání určená Izraeli (nikoli však kletby) vztahujeme na církev, pasáže ze Starého zákona, jejichž text odkazuje na realie izraelské země, se vykládají alegoricky, o Židech se mluví v minulém čase, jako by dnes neexistovali.

Velký obrat v teologii nastal až po druhé světové válce, a to ze dvou různých důvodů: Kata-

strofa šoa (holocaustu) a poznání, že Hitlerova ideologie čerpala z křesťanského antijudaismu, vedly k přehodnocení antisemitské teologie a k mnoha projevům pokání. Druhou událostí bylo obnovení židovského státu po dvou tisících letech v historické zemi v souladu se slovy proroků. Náhle křesťan vidí, že starozákonní prorocství určená Izraeli jsou stále určena Izraeli.

Posuďte sami, jak tyto verše znějí dnes, kdy máme před očima realitu Izraele:

Tvé potomstvo přivedu od východu, shromáždím tě od západu. Severu poručím: „Vydej!“ a jihu: „Nezadržuj!“ Přiveď mé syny zdaleka a mé dcery od končin země. (Iz 43,5–6)

Už více než sto let se do Izraele vrací Židé ze všech světových stran. Největší židovská komunita na světě se dnes, po dvou tisících letech, nachází opět v Izraeli, jejich historické domoviny. To nemá v lidských dějinách obdobu.

Úděl Izraele, svého lidu, změním, oni znovu vybudují zpusťšená města a osídlí je, vysadí vinice a budou z nich pít víno, založí zahrady a budou z nich jíst ovoce. (Am 9,14)

Každý návštěvník Izraele může na vlastní oči vidět doslovné naplnění tohoto verše.

Zpusťšená země bude obdělána, nebude už ležet zpusťšená před zraky všech, kdo jdou kolem. Potom řeknou: „Tato zpusťšená země je jako zahrada v Edenu: města ležící v troskách, zpustlá a zbořená, jsou nyní opevněna a osídlena.“ I poznají pronárody, které zůstanou vůkol, že já Hospodin jsem vystavěl, co bylo zbořeno, a osázel zpusťšený kraj. (Ez 36,34–36)

To je smysl obnovy Izraele: Aby národy poznaly, že to koná Hospodin.

Stejně spasení, odlišné povolání

To, co na současném zájmu o Izrael považují za dílo Ducha, je právě obnova porozumění Božímu plánu s Izraelem. Pavel mluví jasně o tom, že „Boží dary a povolání jsou neodvolatelné“ (Ř 11,29), a proto Izrael podle těla, tedy Židé, zůstávají národem, jež si Bůh vyvolil pro zvláštní účely. Platí sice, že „už není Žid ani Řek“ (Ga 3,28), stejně ovšem platí, že „už není muž ani žena“. Stejně jako stále existují muži a ženy, existuje i Izrael a ostatní národy. Rovnost je v přístupu ke spasení, ale odlišné povolání a odlišné funkce zůstávají zachovány.

Potíže působí, že ne všechna prorocství o Izraeli byla naplněna. Jde zejména o duchovní obnovu, jak ji popisuje například Ezechiel: *Pokropím vás čistou vodou a budete očištěni; očistím vás ode všech vašich nečistot a ode všech vašich hnusných model. ... Odstráním z vašeho těla srdce kamenné a dám vám srdce z masa. Vložím vám do nitra svého ducha; učiním, že se budete řídit mými nařízeními, zachovávat moje řády a jednat podle nich.“ (Ez 36,24–27)*

Není pochyb, že na národní úrovni Izraele je to dosud těžko představitelné. Varuji před romantickými představami o Židech a Izraeli a konstatuji, že mnohé v tomto státě je hodno oprávněné kritiky. Toto slovo můžeme uchopit pouze vírou, máme ovšem na rozdíl od předchozích generací před očima už dostatek viditelných znamení v podobě jiných prorocství, která se stávají realitou před našima očima. Údolí suchých kostí (Ez 37) se už na fyzické rovině proměňuje a druhá, duchovní fáze bude následovat.

Obnova Izraele v jeho historické domovině naplňuje mnohá slova proroků. Přesto to mnozí nevidí, protože je to věc zjevení. A tedy hraje roli Duch svatý. Ježíš řekl svým učedníkům, že Duch, kterého pošle, je „uveďte do veškeré pravdy“ (J 16,13). Pavel učí, že „přirozený člověk nemůže přijmout věci Božího Ducha; jsou mu bláznovstvím a nemůže je chápat, protože se dají posoudit jen Duchem“ (1K 2,14) a pak cituje ze Starého zákona: „Kdo poznal mysl Páně a kdo ho bude poučovat?“ (v. 16). Stejný citát je v Novém zákoně ještě jednou, a sice v Římanům 11,34, kde tvoří závěr Pavlovy teologie Izraele. Originál, který apoštol dvakrát cituje, najdeme ve 40. kapitole Izajáše (40,13), což je právě klíčová kapitola, která pojednává o obnově Izraele. Izrael je příkladem Božího jednání, které nelze lidským smýšlením plně obsáhnout.

Obnovu Izraele nelze pochopit jinak než Duchem. Ježíš o Duchu svatém také řekl, že je to Duch pravdy, kterého svět nezná a nemůže přijmout. To také znamená, že pokud budeme uvažovat o Izraeli v souladu s Písmem, dostaneme se do konfliktu s duchem tohoto světa. To, co zjevuje Duch o obnově Izraele, je pro svět nepřijatelné. Proto je Izrael předmětem tolika lží a překrucování.

Není náhoda, že Izrael je jediný stát, jemuž mezinárodní společenství upírá právo určit si své hlavní město. Je v OSN každoročně terčem většího počtu odsuzujících rezolucí než všechny ostatní země dohromady. Zpochybňuje se jeho historie a Židům se připisují ty nejhorší vlastnosti.

Duch tohoto světa nemůže připustit pravdu o Izraeli, protože by musel kapitulovat před Božím Duchem, musel by uznat Boží suverenitu. Otázka Izraele je otázkou pravdy a církev by měla být na straně Ducha, nikoli světa.

Bez Ducha svatého, který dává zjevení a otevírá Písmo, není možné pochopit Boží plán s Izraelem, ale ani rozumět tomu, co Bůh dělá s církví. Jak Izrael, tak církev jsou obnovovány v rámci obnovy všech věcí v souladu se slovy proroků.

RNDr. Mojmir Kallus je předsedou české pobočky ICEJ a viceprezidentem ICEJ v jeruzalémské centrále.

Článek vychází ze semináře na Křesťanské konferenci 2023. Viz také Kázání měsíce (www.kmspraha.cz). Kompletní záznam promluv z KK lze objednat na www.knihykms.cz.